

Palackého univerzita v Olomouci
Lékařská fakulta
Klinika porodnictví a gynekologie
... Pavlova 6
775 20 Olomouc

Univerzita Karlova v Praze
Lékařská fakulta v Plzni
Děkanát LF
Oddělení pro vědu a vzdělávání
Husova 3
306 05 Plzeň

Oponentský posudek na disertační práci:
„Preeklampsie a některé její imunogenetické faktory.“
Autor: MUDr. Libor Hradecký

Snaha o určení rizikové skupiny žen, které sice vstupují do těhotenství bez zjevných chorobných příznaků, ale u nichž je významně vyšší pravděpodobnost rozvoje preeklampsie je v centru pozornosti celé řady výzkumných týmů. Proto je hledání souvislostí mezi vybranými imunogenetickými faktory a preeklampsií tématem vysoce aktuálním. V naší populaci, kde dochází k odkladu těhotenství do pozdějšího věku takových patologických stavů spíše přibývá.

Práce si klade jako hlavní cíl stanovení vybraných antifosfolipidových protilátek u žen s preeklampsií těsně před ukončením těhotenství a zjištění, zda jejich přítomnost by mohla splňovat účel markeru pro stanovení rizika vývoje preeklampsie. Druhým cílem bylo vyšetření přítomnosti vybraných vrozených trombofilních stavů u těchto žen. Kontrolní soubor tvoří zdravé rodičky bez známek rozvoje preeklampsie, které porodily v termínu.

Předložená práce je členěna do 6 kapitol, má 72 stran, včetně českého a anglického souhrnu, použité literární odkazy jsou recentní, velmi obsáhlé, což kladlo na autora značné časové nároky, na druhé straně mu to jistě pomohlo se dokonale zorientovat v dané problematice. Některé literární odkazy, bohužel, nejsou uvedeny přesně – např. str. 4 odkaz na Skjarven *et al* je uveden jako 34, ale v seznamu jde o položku 33.

V seznamu zkratk některé chybí – např. GMP, GPX, GSTP. Práce je doplněna řadou grafů a tabulek, ale v textu na ně chybí odkaz – např. tabulky 1-3, str. 3-4. V legendách ke grafům bych přivítala i doplnění čeho se vlastně graf týká. Zhoršuje to orientaci oponenta v textu, protože se musí od grafů do textu opakovaně vracet. Tabulka 1, str. 42, která popisuje základní charakteristiku souboru není přesná. V souboru preeklampsií byla proteinurie

zachycena jen u 7 z 55 pacientek. Předpokládám, že jde jen o závažnou proteinurii, což je zmíněno v předchozím textu, ale mělo být zmíněno i v tabulce. Na druhé straně je zde lišící se repance v metodice (str. 39, kapitola 3.3.3 škála hodnocení přítomnosti bílkoviny) a popisem hodnocení ve výsledcích (str. 41). Proteinurie je společně s hypertenzí typickým příznakem preeklampsie. Jistě se nemusí vyskytovat vždy, ale jde o raritní situace. Může být proto zavádějící uvést výskyt proteinurie jen u tak nízkého počtu pacientek bez dalšího vysvětlení.

Použití jednotlivých „home-made“ antifosfolipidových protilátek je jistě záslužné a mohlo by přinést pracovišti při jejich rutinním použití i jinde, významný finanční efekt. Výsledky, uvedené v disertační práci MUDr. Libora Hradeckého naplňují v podstatě všechny dílčí cíle uvedené v zadání. Je pozitivní, že řada těchto výsledků prošla i veřejnou oponenturou na odborných sjezdech i tiskem.

K práci nemám zásadní negativní připomínky, ale pouze několik poznámek:

1. V seznamu vlastních publikací bych doporučila členění na původní, přehledové práce a abstrakta.

Dotazy pro autora:

Autor porovnává BMI rodiček před porodem v obou souborech, ale tyto ženy byly hodnoceny v různých gestačních týdnech. Proč nebyl vyhodnocen spíše celkový váhový přírůstek v těhotenství, ideálně jeho dynamika? Pro preeklampsii je typické zadržování tekutin.

Autor zmiňuje vaskulární a imunologické teorie vzniku preeklampsie. Jaký význam z tohoto pohledu přikládá mikropartikulím různého původu při vzniku a rozvoji preeklampsie?

Disertační práce se zabývá velmi aktuálním tématem, které může přispět k lepšímu pochopení skutečných příčin rozvoje preeklampsie. Autor zvolil adekvátní metody zpracování, některé formální nedostatky zhoršují srozumitelnost, avšak celková úroveň práce je dobrá.

Na základě kladného hodnocení **doporučuji disertační práci přijmout k obhajobě.** Po úspěšné obhajobě **doporučuji, aby MUDr. Liboru Hradeckému byl udělen akademický titul doktor** ve zkratce Ph.D. podle § 47 Zákona o vysokých školách č. 111/98 Sb.

V Olomouci 24.6.2011

Doc.MUDr. Ivana Oborná, Ph.D.